

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Argonfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicitățile mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ 1888 I.
Abonamente pentru Austro-
Pe un an 24 cor., pe șase
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 143.

Brașov, Luni-Marti 1 (14) Iulie.

1903.

Demisiunea ministrului cehic.

Foia oficială din Viena publică scrisoarea autografă, prin care împăratul primesc demisiunea ministrului pentru Boemia Dr. Rezek, mulțumindu-i pentru serviciile fidele, prestate cu devotament patriotic. Publicarea s'a făcut numai ieri, deși era mai de mult hotărât, că ministrul cehic, mai de voie bună și mai de silă, se va retrage.

Pausa cea mică, ce pare că a intervenit în desfășurarea crizei ungare, de-o parte prin pregătirile ce le face guvernul în comisiunea dietală a armatei, unde se desbat proiectele de lege depuse pe biroul camerei de câtră noul ministru de honveđi, general Kolozsvary, de altă parte prin procesul de limpedere, ce se petrece în momentele de față în sinul extremilor din stânga, care va avea să decidă dacă Kossuth, ori Barabaș va rămâne învingător pe teren.

Este deci tocmai la timp să aruncăm o privire și asupra situației interioare din Austria. Caracteristica acestei situații ni-o dă amintita scrisoară autografă împărătescă. Ministrul Dr. Rezek a fost mijlocitor între guvern și națiunea cehică și a făcut, de când e membru al cabinetului Koerber, mari servicii Cehilor, rămânând credincios cauzei lor. I-a și succes a câștiga însemnate avantagii pentru poporul său, mai ales pe teren administrativ și economic, și se poate dice, că Dr. Rezek a veghiat în sinul guvernului și a controlat toate faptele acestuia, ca, pe cât numai a fost cu putință să nu sevărsască nimic, ce ar fi prejudiciuos drepturilor și intereselor naționale.

De câte-ori se ivea vr'un pericol, Dr. Rezek alerga la Praga și se consulta cu comitetul executiv al partidului cehic, ăr întorcându-se la postul său, se silea să câștige valoare dorințelor și postulatelor naționale. După natura lucrului ministrul cehic trebuia să fie cumpătat și cu multă

considerațiune și față de politica guvernului.

Politica cehică însuși luase în timpul din urmă un caracter tot mai pronunțat radical, fiind-că, precum șcim, deputații cehi din Reichsrath se întorseră ărăși la tactica lor obstructionistă. Atunci conducerea partidului cehic cerea prea mult de-odată dela ministrul boem și uitase un moment, că el era numai un ministru-funcționar, fost profesor și consilier al ministerului de instrucțiune și că nu putea face minuni.

Totuși i-a succes lui Rezek să aducă lucrurile acolo, încât Reichsrathul să fie amănat tocmai în acel moment, când obstructione cehică, din nou ivită pe scenă, provocase o mișcare în sinul celor-lalte partide în scop de a forma o majoritate (cu Polonia) și a începe o luptă energetică și decisivă contra obstructioneii.

Deorece însă, în urma presiunii dela Praga, ministrul Rezek s'a fost întrepus pentru pretensiunile radicale ale clubului cehic, după cari guvernul Koerber, pentru a scăpa de obstructione, avea să acorde Cehilor cunoscutul *minimum* al concesiunilor naționale reclamate de aceștia — a intrat în conflict cu politica lui Koerber, care țintese a nu se dușmăni nici cu Germanii și așa s'a vădut silit a-și da demisiunea, mai ales că ajunse în prepus, că merge cu obstructione cehică.

Foile cehe amenință acum, că nu vor înceta cu obstructione pân' ce nu va fi silit și Koerber a se retrage. Criza din Ungaria și fazele ei vor contribui numai a Cehii să nu se mai mulțumescă cu un *minimum*, ci să pretindă mai mult. Vrënd nevrënd, dice ei, vor trebui să ne facă și nouă concesiuni, cum au început să facă acum chiar și kossuthiștilor.

În cât pentru scrisoarea autografă a împăratului câtră Dr. Koerber, foile cehe susțin, că criza e prin ea numai deocamdată pe vre-o

8—10 săptămâni amănată și că după aceea ărăși va isbucni.

Așa se presentă situațiunea interioară din Austria și nimeni nu va cuteza să afirme, că e mai puțin critică ca aceea a Ungariei. Dăr așa-i făcut dualismul, încât ori-ce sguduire dintr'o parte trebuie să se resimtă și în cealaltă și nu de geaba ministrul de externe Goluchowski a trebuit să-și amâne de trei ori plecarea sa în concediu de vară.

Cujus generis? Vorbind despre debutul noului deputat al Dobrei, în ședința de Miercuri a camerei ungare, „*Drapelul*“ din Lugos face următoarele întrebări:

„...Am dori să șcim în numele căruia partidul român s'a prezentat d-l Vlad în dietă, căci până acum cel puțin n'avem cunoștință despre existența unui partid național român cu programul de la 1881... ciungărit.

„Până acum cunoscem numai curente, cari tind spre schimbarea concluderilor conferențelor naționale, dăr n'avem cunoștință, că vre-unul din aceste curente se se fi încheat în partid național român.

„Ori a vorbit d-l Vlad în numele partidului național creat pe baza programului de la 1881 — până acum singurul partid național al Românilor din țările Corónei S-tului Ștefan? — Și atunci trebuie să cerem negreșit, ca conducerea partidului să-și lămurască poziția sa față de d-l Vlad, care din proprie putere și din voința alegătorilor săi de la Dobra a supus programul național de la 1881 unei grele și fatale operațiuni“...

În dieta ungară se urmăze desbateră asupra programului ministrului-preșident. Aprópe fie-care ședință își are senzația ei. În ședința de Sâmbătă independentistul Olay Lajos a atacat violent dinastia. „Față de fidelitatea națiunei“, dice Olay, „dinastia de Habsburg s'a nisuit tot-deuna a-ne ciunți constituția, a ni-o confisca și a face din noi o provincie. Guvernele maghiare n'au apărat nici-odată interesele națiunei, ci au fost slugi plecate ale Vienei“. — Președintele a chemat la ordine pe orator, independenștii însă l'au aplaudat. Olay continuând dice,

că Viena nu vré să lase a-se întări Maghiarii în contra naționalităților, fiind-că vré să conteze pe naționalități. — Interesant a fost și discursul, ce l'a ținut în ședința de Vineri I. Hock. Acesta făcuse parte din marele partid liberal guvernamental, din care însuși a eșit acum și s'a alăturat taberei, care e decisă a urma lupta pentru „postulatele naționale“ în armată. El a atacat fracțiunea-kossuth din partidul independist și a ironisat-o cu succes, asemănându-o cu cloca, ce timp de două săptămâni stă minunat pe ouă, în săptămâna a treia însă sare din cuib și nu vré să mai clocescă, dicend, că are să scotă puii în timp mai potrivit.

Pentru săptămâna acesta s'au înscris la cuvânt Beóthy, Ugron, Bartha, Vazsonyi, toți antigubernamentali și obstructioniști. „Magyarország“ asigură, că 60—70 este numărul acelora, cari vor continua lupta pentru „postulatele naționale“.

Conferența interparlamentară se va ține în Viena în zilele de 24, 25 și 26 August, în camera seniorilor. La conferență vor lua parte numeroși membri din România.

Demisiunea ministrului ceh. Maj. Sa a primit demisiunea ministrului ceh Rezek. În autografal ce i-l'a adresat împăratul, se dă espresie dorinței de a conta și pe viitor la serviciile lui. Cehii sunt indignați pentru căderea lui Rezek și dice, că guvernul nu-l mai pot considera de aci înainte ca *neutral*, deci vor lupta cu toate mijlocele admisibile contra lui. Dacă Cehii vor face obstructione contra proiectelor pactului și contra noiei legi militare, confuzia are să fie și mai mare și situația critică de aci are să se repete în proporții mult mai amenințătoare.

Noua lege militară. „*Reichswehr*“ din Viena spune, că noua lege militară va cere 175,000 recruți și 16,000 sub-ofițeri mai mult pentru contingentul de pace. Sporul întreg va fi de 87.900 ómeni.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Eroul.

De Maxim Gorcki.

Prin furnicarul de ómeni ce se adunase la târg, își făcea drum un moșneg. Sprâncenele îi erau încruntate, ochii-i priveau trist și întrebător. Pe fața lui părțită și lăbărțată o miriște de perî cărunți. Era îmbrăcat într'o manta militară ăr pe piept îi strălucea crucea sf. George și mai multe medalii. În locul piciorului stâng, perdut în răsboi, avea un picior greu de lemn, care se adăncea în zăpadă lăsând urme rotunde.

Neguțătorii stabili își întorceau privirile, când zăriră pe acest bătrân și slăbănog și pe fețele lor puteai ceti o espresie de grije, de ciudă și plictisală.

Bătrânul trecea pe dinaintea lor și se îndrepta în spre locul, unde steteau căruțele țeranilor. Acolo se opri înaintea

unei căruțe și întrebă, ca și cum ar vrea să cumpere:

— „Sunt bune găsele?“
— „Cea mai prima! Ia veđi! Numai grăsimi!“

Bătrânul luă o găscă în mâna dréptă, o cântări ca un pricepător, o pipăi, o miroși și apoi dice de-odată câtră țeran:

— „Ehei, ce mai găsece erau și prin Bulgaria! Ce mai slănină aveau!“

— „Unde dicii, că erau găsecele acelea?“

— „În Bulgaria — dincolo de Balcani... scii unde a fost răsboiul cu Turcii. Comandantul nostru era Escelența Sa, Generalul Skobelew...“

— „Bine, bine!“ , răsponse țeranul. „Am mai audit noi d'ald'astea, vorba e însă, că și găsecele mele sunt bune.“

— „Veđi tu crucea asta?, replica invalidul, arătând cu degetul spre pieptul său, „Skobelew cu mâna lui mi-a pus-o aici.“

Mușchii din fața veteranului svicniau, ochii lui scăpărau și cu mândrie își dădu

vechiul și mohoritul său chipiu pe urechea stângă.

— „Sub-ofițer Migunow, — hurra! Cu propria lui mană...“

— „Ia ascultă, dragul meu, să rămănem la găscă“, răsponse țeranul indiferent. De-abia acuma văduse el, că n'are de a face cu un mușteriu ca lumea și întorcându-și privirea de la invalid, căuta cu ochii în mulțime un mușteriu adevărat. Migunow însă se înfierbănta din ce în ce mai mult.

— „Căpitanul nostru Șwanwits, imi strigă la rëndul său: Migunow, te-ai purtat ca un leu!... și m'a sărutat...“

— „Ia dă-te la o parte!... Nu veđi că stai în drumul ómenilor, cari vréu să cumpere?“ și l'a împins cu mâna la o parte.

Veteranul nu se infuriă, dăr vâpaia ochilor lui se stinse. El aruncă o privire plină de reproș asupra țeranului și trăgându-și chipiu pe ochi plecă de lângă căruța fără să mai deoa un cuvânt. În târg era o învâlmășelă și un sgomot asurđitor.

Schiopătând prin glóta de ómeni, își căuta pe cine-va, care să-l asculte cum povesteste el retragerea sa din Iani-Zaphra. Turcii îl strimtoraseră grozav și el era în fruntea companiei. Ardea de dorul să găsească un suflet de om, cu care să potă vorbi despre ăiua cea mai mai frumoasă a vieții sale, despre ăiua, când cel mai eroic general i-a ăis lui: *Eroul!*... Dăr nimeni nu voia să-l asculte, nimeni nu-l băga în seamă, nimeni nu-l întreba unde și-a perdut piciorul și pentru ce a căpătat crucea.

Se simte atât de părăsit și necăjit, fiind-că nimeni nu-i dă nici o atențiune.

De câte-ori a privit el în fata morții fără să-i fi fost frică! Acestor ómeni însă li-e frică chiar și când numai le vorbesci de morțe. O singură mângăiere mai are bietul om, mângăierea ce i-o dă conștiința, că totă această glóta este mai pe jos decât el. Ei n'au crucea sf. George pe piept nici nu o vor ave vre-odată. Ei nici-odată nu vor puté fi — eroi.

Și totuși un geniu de dorul să găsească o ființă omenescă, căreia să-i spună

Un răsărit

la strigătul de alarmă din Timișoara.*)

IV.

Să trecem acum la statistica unghurească.

Statistica populației ne arată pentru anii 1881—90 o scădere numerică a populației pentru Săcele și fostul scaun al Seliștei cu 3—5% și pentru 1891—90 cu alte 5—6%. Alte recensăminte mai nouă, arată că în Săcele în cei 20—30 de ani din urmă s'au dărâmat și pustiit atâtea decimii și sute de case; la o sută și mai bine au fost cumpărate de Ciangăi de la Români boerii și numărul alegătorilor maghiari în Săcele s'a înmulțit așa de tare, în cât covârșește actualmente cu totul pe cel al Românilor, — limba maghiară se întinde progresiv și ocupă în continuu teren.

Este de prisos a insista mult asupra mortalității grozave la Români a copiilor mici sub 7 ani. Putem contesta în parte unele date — der puținul progres numeric al populației de confesiunea gr. orientală și gr. cat. din Ungaria și Transilvania nu-l putem nega, pe când la confesiunea greco-orientală în Croația și Slavonia el este foarte însemnat. Stagnațiunea este prea micul spor, — evident că la gr. orientali se referă mai mult la Români de cât la Sârbi, cari sunt mai bine situați materialicesce și pôte și mai culti, — pe când dintre gr. cat. pôte Rutenii stau și mai rău economiccesce, decât Români. În orice caz trebuie să fim cu luare aminte și să nu ne prea lăudăm cu mulțimea de copii, — cari pier înainte de vreme și se duc și cheltuelile avute cu ei.

Acum ceva despre mijlocele de combatere a miseriei.

D-l Lupaș în descrierea Seliștei citată mai sus, reproduce în resumat un proiect al bar. S. Bruckenthal compus la 1795 pentru regularea scaunului Seliștei și a satelor ce depindeau de el. — Trebuie să amintim aci, că bar. S. Bruckenthal a fost cel dintâi și mai vestit *economist* al Ardealului până în ziua de astăzi, a căreia sistemă financiară a rămas multă vreme în vigoare, er ecaretele de gospodărie ale lui au durat mai bine de o sută de ani. Intre altele herghelia statului de la Sâmbăta de jos este adăpostită în palatul, grajdurile și ecaretele ridicate de Bruckenthal. Pagubă însă, că Români s'au putut folosi prea puțin de operele de cultură ale lui. Pe cât cu-

*) A se vedea n-rele Gazetei 188, 139 și 141.

ce fel de erou este el — Migunow. De dimineața până seara, lihnit de fome și degerând de frig, cutrieră tîrgul și se încercă a-și povesti faptele răsboinice. Tot mereu începe să povestească și nici odată nu sfârșește. Nu e nimeni în tîrg, care să-l asculte poveștile.

Și bătrânul Migunow, vedînd că a ajuns de prisos și că nimeni nu mai are trebuință de el, vedîndu-se părăsit și uitat, — este copleșit de o ciudă strașnică împotriva acestor omeni. Trecînd printre ei îi ghiontesce, la început parcă din întâmplare, apoi mai dinadins, îi ghiontesce și asta-i ușurează sufletul.

Intră câte-odată și prin crășme. Chelnerii însă-l primesc cu risete și-l batjocuresc.

Dacă se întîmplă să nu-l batjocurească, atunci bătrânul soldat se duce de la o masă la alta căutînd mereu pe cine-va, care să aibă răbdarea de a-l asculta. Și dacă se întîmplă să găsească vre-unul, o cum i-se transfigurează fața, cum i-se dăpână vorbele de pe buze, cum îi strălu-

nescem noi aji jurstările de atunci, ei a avut o influință destul de remarcabilă — și între Români cine nu scie că George Lazar din Avrig a fost sprijinit, ținut de el la școlile înalte din Viena, înainte de a trece în Muntenia.

În planul de organizare al scaunului Seliște, Bruckenthal arată beneficiile — noi am dice darurile gratuite — ale naturii, ale acelor sate ale Seliștei: 1) Pășuni largi, 2) Păduri mari, 3) Viile, cari produc un vin mai slab ca mediocru, 4) Grădinile (ferite de vînturi). 5) Mori de făină, tescuri și piue, cu tîrguri și 6) Ferestrele de scînduri.

Er ca scăderi acele sate au: 1) hotarul petros și nisipos, 2) lipsa de sîmînătură, fiindcă nu au loc șes, ci tot deluri și văi (*pare că pe Ardel terenul ar fi mai așezat*) și al 4-lea nu pot produce atâtea bucate, ca să le ajungă și trebuie să-și agonisescă hrana din industrie și negoț, ori a 5-a lucrînd mai cu sîmînă pe hotarul altor sate, în parte.

Ei bine în decurs de 108 ani Români din satele acele din jurul Seliștei, au îmbrățișat ore cuvintele și povețele lui Bruckenthal, ca să se pună cu stăruință pe *cultura grădinilor*, la care clima o favorizează într'un mod excepțional, și să îmbrățișeze cu duimul meseriile și negoțul ei, sîu cari nu au pămînt suficient de hrană. Acestea la Selișteni și probabil altele la fel altora la Făgărășeni și Olteni, puși în condițiuni analoge au fost povețele lui Bruckenthal acum o sută și mai bine de ani.

(Va urma.)

Bola papei.

A trecut deja o săptămîna de când a sosit prima scire despre bola gravă a papei. De atunci se luptă bătrînul pontific cu mórtea și îndată ce venea o scire favorabilă, numai decât sosia altă scire despre agravarea bólei.

În ziua de 10 Iulie i-s'a făcut a doua operație, în urma căreia sf. părinte s'a ușurat într-o cîdvă, așa că ultimul buletin anunță o îndreptare. Cu toate acestea îngrijirile continuă, de orece după constatarea profesorului Rossoni, care a aprobat într-o tóte tratamentul lui Lapponi și Mazzoni, inima și rîrunchii funcționează defectuos. Catastrofa se pôte aștepta în fie-care moment și numai organismul fisic extraordinar al Papei mai întîrzie desnodamentul.

Călătoria la Paris a regelui Victor Emanuel s'a amînat pe timp nedeterminat.

O telegramă de la 12 Iulie anunță, că în Vatican e liniște. Papa dorme, din care cauză profesorul Mazzoni nu l'a mai

cesc ochii! Atunci se-l vedeți cum își umflă fălcile, când vrea să imiteze bubuitul tunurilor și strigătele de comandă!..

Omenii rîd de bietul moșneag, der el nu aude risetul lor, căci se află de parte de acești omeni, departe... dincolo de Balcani, unde pămîntul i-a beut din sânge și unde era să-și piardă viața!..

— „la plécă de-aici! Nu ne mai toca atîta la urechi!“

Și chelnerii îl dau afară de spate. El însă se mai oprește un moment și dă cu piciorul lui de lemn mînios în podele. Apoi iese încet și rușinat. Der inima lui vibrează încă de amintirile, ce i-s'au răscolit.

El stă în gazdă la un păsărar și-și are colțul lui după cuptor. În colțul acesta întunecos se retrage el și se bucură că are căldură, érá când vine acasă mîhnit, că nu și-a găsit pe cine-va, care să-l asculte povestirile, îl auđi mormînd:

„Ce diavoli, ce diavoli! Nici nu vreu să mă asculte!... Ce draci împelițați!“

Horia.

visitat. Înainte de a adormi, papa a rugat pe Lapponi să se retragă și dînsul și să se odihnescă.

Medicii declară, că papa, decă nu se va întîmpla vre-o complicațiune, în starea în care se află actualmente, va puté trăi încă *multe zile și chiar săptămîni*.

Diariului „Berl. Tgbl.“ i-se depeșează din Roma:

În vatican nu veđi decăt figurî obosite și deprimare. Soldații, servitorii, gendarmii, cu un cuvînt toți din Vatican sunt istoviți de insomnie și mîhnire. Gardiștii elvețieni, cari vegheză în anticamerile papei, au trebuit să-și cedeze priciurile moseniorilor și prelaților, er ei petrec nopțile cum pot, pe scaune, ori în picioare. Nu-i mai cunosc pe acești gardiști, cari altădată erau așa de voinici. Jurnalisti stau și mai rău. Un reporter engles a căpătat friguri și a fost transportat la spital. Trimisul special al unui diar din Milano după două nopți nedurmite s'a îmbolnăvit și a fost internat într'un spital. Un reporter local din Roma n'a durmit cincî nopți după o altă și în ziua de 11 Iulie a cădut lovit de apoplexie în fața porții de bronz a Vaticanului.

Telegramele ce sosesc dîlnic în Vatican le duc la cancelaria secretarului de stat în coșuri. Toți suveranii chiar și cei necreștini, au cerut informații. Intre aceștia se află și sultanul. Se înțelege că nu se pot da răspunsuri decăt telegramelor, ce sosesc de la suverani, cardinali sîu persoane prea înalte.

În Roma sosesc dîlnic sute și mii de omeni. În hoteluri nu mai este loc.

Consiliul liberal al provinciei Neapol și-a esprimit simpatiile față cu sf. Părinte Regretele în Italia sunt unanime.

În ziua de 11 Iulie au sosit la Vatican 11.000 telegrame. Chiar și *patriarhii* gr. orientali din răsărit încă au trimis telegrame cu urări de însănătoșare. Doctorilor *Lapponi și Mazzoni* le sosesc dîlnic numeroase daruri și bani cu rugămintea de a vindeca pe papa. Alții le trimit rețete și sfaturi telegrafice. Din America s'a anunțat espedarea unor medicamente, picături și alifii, pe cari decă le vor întrebuița, trimițătorii asigură, că papa se va vindeca. Mulți pictori și sculptori s'au oferit să-i facă portretul sîu masca mortuară. Peste 200 de chimiști și farmaciști s'au oferit să-l îmbalsameze.

SCIRILE DILEI.

— 30 Iunie v.

Secțiunile științifice-literare ale „Asociației“ vor ține o ședință plenară în 14 Iulie n. la Sibiu.

Intronisarea episcopului Dr. Demetriu Radu. Vicariul capitalar din Oradea-mare Dr. Augustin *Lauran* prin circulara Nr. 2192/903 aduce la cunoștința clerului diecesei, că la 2 August va avé loc intronisarea solemnă a noului episcop, er în ziua următoare 3 August, se va ține un consistoriu plenar, la care sunt invitați toți asesorii consistoriali. Cu această ocaziune vicariul capitalar mulțumesc clerului pentru sprijinul, ce i-l'a dat în timpul vacanței scaunului, întru guvernarea provisorică a diecesei.

După cum aflăm din „Unirea“, episcopul Dr. Radu, înainte de a-și ocupa scaunul, a vizitat comuna sa natală Ufalău (Alba-inferioară), și a petrecut o di în casa părinților săi, amîndoi în viață, unde a fost obiectul unor entusiaste ovațiuni din partea poporului.

Din archidieceasa de Alba-Iulia. Dr. Aug. *Bunea* a fost numit administrator al domeniilor fundamentale și fisc consistorial. Dr. Victor *Smigelski* a fost numit inspector școlar archidieceșan și președinte la reuniunea bisericească și de asigurare. Ales. *Uilacan*, fu numit administrator adjunct al domeniilor. Dr. Isidor *Marcu* membru în comisiunea pentru revisuirea cărților bisericesci, er *Silvestru Nestor* și *Emiliu Viciu*, prof., au fost numiți asesori consistoriali.

Legea colonisărilor. Foile unghuresci, spun, că ministrul de agricultură *Daran*, va presenta în curînd dietei proiectul de lege asupra colonisărilor și parcelărilor. Că ce fel de dispozițiuni se iau în ace proiect, am arătat într'unul din numere trecute ale fôiei noastre.

Nouă fundațiune. Răposatul prețic în Tievaniul-mare (diec. Lugoșului) *Sofronie Pascu* și-a testat tótă averea, care se ridică la suma de 20.000 cor., ca fundațiune pentru stipendii.

Kossuth și Barabas. Doi adversari în acelaș partid. Amîndoi umblă pe căpete să-și întărescă pozițiunea în partid. S'au certat și s'au desfăcut unii de cătră alții în urma faimósei învoeli dintre Kossuth cu Hedervary. Barabas a convocat pe ziua de mîne, Marți, o conferență la care a invitat 60 de independiști. În conferența acésta se va decide asupra sorții obstrucțiunei. Francisc Kossut încă a convocat pe ziua de mîne și la aceeași oră o conferență. Kossuth face apel la toți căți vreu să-l asculte, ca să lupte în interesul *teritoriului vamal independent*. Er curios, că tot asta o cere acum și Banffy.

Sentița în procesul fraudelor. Tribunalul Ilfov secția I, presidat de d-l Mavrodin, prim-președinte, asistat de d-nii Balș și Schina membrii, după o deliberare de 4 ore, s'a pronunțat Sâmbătă în afacerea fraudelor de la ministerul român de finanțe la orele 5 și 45. Prin acésta sentița sunt condamnați: Al. *Parisianu*: la 5 ani. 124 cu 40 c. p. 2000 lei amendă. *Vasilie Dumitrescu*. 124, 40 și 60, la 4 ani. *Dan Albahari*: 3 ani. 2000 amendă. *Aron Behar*: 3 ani. *Rafael Bally*: 1 an și 6 luni. *Moreno Albahari*: 1 an și 6 luni. O pe toți să plătescă solidar statului 500, lei daune. Sentița s'a dat cu drept apel pentru toți și cu drept de opoziție pentru Parisianu.

Bokanyi — candidat de deputat. În urma demisiunei fostului ministru de honveđi, br. Geza Fejervary și a eșirii lui din partidul liberal, mandatul de deputat din Timișoara a rămas vacant. Timișorenii guvernamentali au oferit mandatul noului ministru president Khuen-Hedervary. Alegerea se va face în curînd. Hedervary are ca adversar pe *Bokanyi Dezső* unul din conducători partidului social-democrat. Socialiștii din Timișoara au pus candidatura acestuia, și se organizează pentru lupta electorală decisivă. — Interesant!

„Semnele timpului“. În ultimul număr al revistei literare „*Lucaferul*“ din Budapesta cetim o poezie, care își bate joc de credinciosul care ingenunche umilit înaintea lui Dumneđu, și apoteosează pe ateu, care blăstîmă pe Dumneđu. Poezia este semnată cu trei stele și pörtă titlul „De aș fi“. O lăsăm să urmeze:

De aș fi eu Dumneđu în cer, Celor ce mila mea o cer, Cu umilit cucernic gînd, — Tîrîinii fruntea așternînd, *Eu le-ași trimite tuturor Un fulger pe aripă de nor, Genunchii lor de cerșilor*

Străfulgerînd.

De-aș fi eu Domnul Dumneđu, Oșier ditorului ateu, Ce rostul meu a căuta, Și rostul meu a blăstîmat — De după aripă de nor, O rađă i-aș trimite 'n sbor, *Să-l pot privi pe 'nvingător*

Incununat.

Și revista acésta este organul literar al „tinerei noastre generațiuni“...

Regularea pășunatului. Magistraturășului Brașov va presenta în ședința dînlulie un proiect de statut pentru regularea pășunatului. Cei interesați pot consulta acest proiect în biuroul magistratului (despărțimentul pentru administrarea realințăților.)

Petreceri. Inteligența rom. din Ciucea și împrejurime va aranja o petrecere la 19 Iulie din incidentul adunării desp. „Hida Huedin“ al Asociației. Venitul curat e destinat bisericei gr. cat. din Ciucea. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie cu 2 membri 3-50, er de la do

in sus 5 cor. — Inteligența română d. *Sintereag* și împrejurime va avea o petrecere la 26 Iulie n. în *Sintereag* în favorul bisericii și școlii rom. cat. de acolo. Intrarea: de persoană 1 60 b., a familie 1 cor. 20 b.

Tragere la țintă. Măne Marți 14 de la ore 5 dimineața până la 2 batalionul 3 al reg. 2 de infanterie eși în Poiană la tragere la țintă. Poziția publică această cu observarea, că acul Poianei este *sever interdictis* în timpul lui.

Incheierea anului școlar la gimnasiul gr. or. român din Brașov.

Eri, în 29 Iunie st. v., a avut loc încheierea solemnă a anului școlar la gimnasiul român din localitate. Corpul profesoral, elevii, părinții și un public foarte numeros compus din dame și domni, amici ai școlii, au asistat la această solemnitate.

La orele 10^{3/4}, sosind profesorii și elevii de la biserica sf. Nicolae, unde au asistat la sf. liturghie, mulțumind lui Dumnezeu pentru sprijinul, de care au fost împărțasiți în cursul anului, serbarea se începe prin intonarea imnului religios: „Tu cel ce lumea ai mântuit“, executat de corul tinerimei sub conducerea lui G. Dima.

Apoi urcă tribuna d-l director Virgil Onițiu și rostesc un discurs având ca temă una din virtuțile cele mai frumoase, ce împodobesc sufletul omului, „recunoscința“.

D-l director, în discursul său, pe care îl publicăm mai jos în întregime, spune, că și-a luat tema această din motivul, că solemnitatea încheierii anului școlar se desfășoară pe tinerii, cari înainte de a împlini 10 ani au terminat aici școlile de învățământ. Ei au venit să îndeplinească un mare dăruire față cu școala, la care și-au pus temelii cunoștințelor necesare pentru lupta vieții.

În numele domnilor, cari au venit la întâlnirea jubilară, 10 ani, răspunde în cuvinte avântate d-l protopop Procopie Givulescu din Radna.

Înainte de a se începe distribuția premiilor, d-l director explică elevilor însemnătatea acestor premii, apoi se prezintă pe rând elevii, cărora d-l profesor de religie Făgărășanu le dă cărțile de premii. Etă numele acestor elevi: V. Vlaicu din cl. VII, D. Cazacu, Victor Jula și I. Băleanu din cl. V. Sim. Turtea și Ermil Iliianțu din cl. IV, V. Jura, V. Tampa, C. Coltofeanu, C. Mărcăș și I. Burduoiu din cl. III. I. Garoiu și Liviu Popescu din cl. II. G. Davidescu și Tarquinu Prișcu din cl. I. Iosif Herșcu și G. Armăsar din cl. III reală, G. Bucșa cl. II r. și Aurel Ștefanovici din cl. I reală.

Intâlnirea de 10 ani a absolvenților de la 1893 ai gimnasiului din Brașov.

La solemnitatea împărțirii premiilor, despre care vorbim la alt loc, au asistat următorii domni, cari au depus maturitatea la 1893: 1. Axente Banciu profesor la Brașov, 2. C. Dure roch în Mehadia, cu dâna, 3. Tiberiu Eremia ing. la serviciul central de poduri și șosele în București, 4. Procopie Givulescu protopop în Radna, 5. Ioan Ionică, inginer silvic în Zărnești, 6. Dr. Constantin Căcea profesor la gimnasiul gr. or. român din Brașov, 7. Romul Măierușanu, roch în Siria, 8. Iosif Maxim, inginer brașov, 9. Aurel Pop, inginer în Stuttgart, 10. Dr. Octavian Vasu avocat în Făgărăș cu dâna.

Și-au scusat absența: I. Stan, preot în Bocșa română, Iosif Enescu, diacon Sibiu, Dr. Remus Chiein, candidat de avocat Timișoara, Dr. Vinc. Marcovici, and. de avocat Timișoara, Dr. Nic. Petrovici avocat Lugoj, er unul Dr. Botoș, farmacist a murit.

Sera la orele 8 a avut loc o cină amună în sala din etaj de la „Gewerbeverein“. Afară de tinerii jubilar, amintiți

mai sus, erau de față vr'o 70 de persoane, dame și domni din societatea Brașovenă. Cu deosebire domni profesori, în mare parte foști profesori și ai jubilarilor, au ținut să onoreze cu prezența lor acest banchet. Am remarcat pe d-l director Onițiu apoi profesorii: Pande Dima, Gh. Dima, Ilasievici. A. Bârseanu, Făgărășanu, Socaci, Dr. Blaga, Bogdan, Panțu, Dr. Bunea, Ciorte, M. Navrea, P. Roșca, cei mai mulți cu familiile.

La banchet s'a beut vin vechiu de Cuvin procurat de domni jubilar prin intervenția părintelui protopop Givulescu. S'au rostit câteva toast de către domni Ax. Banciu, directorul Onițiu, părintele Dr. Saftu., d. Andrei Bârseanu.

Un cor bărbătesc improvisat a executat mai multe cântece sub conducerea d-lui A. Pop, er excelenta musică a lui Gh. Dicu a executat cele mai frumoase cântece naționale. Pe la orele 11 s'a încins o horă din cele mai vesele. Rar s'a vădit o animație și armonie atât de perfectă, ca la această întâlnire.

În cursul banchetului s'au citit scrisori și telegrame de felicitare de la domni: Lazar Nastasi gara Ghimpați, Dr. Branice Lugoj, V. Goldiș Arad, Enescu Sibiu, și Stan, Bocșa română.

Discurs festiv

rostit de directorul V. Onițiu cu ocaziunea încheierii anului școlar la gimnasiul român din Brașov.

*Iubită tinerime școlară!
Domnilor și doamnălor!*

Mare, foarte mare este numărul acelor virtuți, al căror complex alcătuiesc caracterul moral al omului: această țintă supremă a oricărui învățături în școală.

Și deca — din norocire — virtuțile nu ar fi de la natură strâns legate între oaltă, așa de strâns, încât omul, care este împodobit cu 1—2 virtuți cardinale, în același timp trebuie să le aibă și pe celelalte, — ar trebui să perdem nădejdea de a ni-le pute vr'odată însuși.

Semă dați voie să releviez de astădată una singură dintre multele virtuți, cari constituie podoba sufletului omenesc și s'ncerc tot-odată a arăta, cum această singură virtute este de la natura sa strâns legată de o serie întregă de virtuți alese, fără de cari ea nu pôte să existe. Virtutea aceasta, despre care voi să vorbesc astăzi, este: „*Recunoscința*“.

Ce este der recunoscința?

„Recunoscința“ este o virtute, care isvovoresce dintr'un sentiment de stimă și iubire devotată față cu aceia, de la cari ființa noastră s'a împărțasiț vr'odată cu un bine. Acest sentiment își ajunge punctul de culminațiune, când se afirmă ca o voință tare pentru de-a răsplăti cu bine binele, de care ne-am împărțasiț. Și deca voința aceasta tare rămâne continuă și ne-strămutată 'n viața noastră întregă, atunci ea este o virtute alăsa: *virtutea recunoscinții*.

Cine nu-și aduce aminte de farmecul viii al basmelor noastre populare, cari în graiul lor simplu și naiv ne povestesc despre recunoscința câte unui animal față cu voinicul ce i-a făcut vr'un bine? Cine nu-și aduce aminte cu mulțămire sufletescă de pecele năzdrăvan, a cărui viață o cruțase voinicul din poveste, er pecele la timp de mare cumpeună pentru voinic. fi găsesce și fi aduce din apele mării pe iapa vrăjită a babei blăstămate, ce i-se dase lui în pază, salvând astfel viața scumpă a voinicului. Cine a uitat istoria șorecelului, care din recunoscință a scăpat leul din cursă, rodând funiile, în cari se prinsese?

Recunoscința, pe care o admirăm și la animale, ne apare la omen, ființe superioare, într'o formă mai înaltă și mai fină și în chipuri mai variate.

Recunoscința, ca virtute omenescă, este mama unei serii întregi de virtuți. Etă cum!

Vieța, bunăstarea, sănătatea, cultura, pozițiunea noastră socială, succesele noastre ideale și materiale, în sfârșit tot ce suntem și ce avem noi, avem se mulțumim de fapt la o serie înfinită de factori, cari au conlucrat și împreună au ajutat, ca noi să fim împărțasiți de tot acel bine, ce ni-l ofere ziua de azi.

Cu cât este cineva mai cult, cu cât mai profund scie pētrunde gândul lui în problemele rațiunii și în fine cu cât mai independent este modul său de a judeca, cu atât ochiul minții sale va recunoșca un număr mai mare de factori, cari au

conlucrat la realizarea acelei bunăstări, de care el adl ca individ se bucură. Din această recunoscere a minții sale însă se va nasce în mod involuntar o serie nesfârșită de sentimente vii de recunoscință în inima lui față cu întreaga mulțime de factori amintiți. Și aceste serii de sentimente de recunoscință constituie de fapt o serie mare de tot atâtea virtuți alese, suprema podoba a sufletului omenesc.

Câteva exemple.

Omul cu adevărat cult, pe lângă sentimentul de recunoscință față cu părinții săi trupesci, primii și cei mai evidenti binefăcători ai fiesce căruia dintre noi, așa-der pe lângă *iubirea și cinstirea părinților*, nu va uita nici-odată de binefacerea culturii, pe cari le-a primit în școlă de la dascăli săi, acești părinți spiritali ai lui, el va fi deci în totă viața lui recunoscător față cu aceștia.

Omul cu adevărat cult nu va uita, că școlile, în cari a crescut, s'au înălțat din sudorea și dragostea nēmului mare, a națiunii din care el face parte, că ele lucră pe pământul scump și strămoșesc al patriei, care ne hrănesce și ne ocrotesc, că binefacerea păcii le gustă mulțămăită stăpânirii înțelepte a monarhului, a părintelui țării, — și etă că sufletul lui s'a împodobit cu o nouă serie de virtuți mari și nobile: *iubirea de nēm, iubirea de țară și loialitatea de cetățen*.

De câte-or sufletul omului cu adevărat cult va sta uimit și pētruns de măreția naturii, de balsamul înviietor al aerului limpede, de răcoarea recreatoare a apei de isvor, de parfumul rășpōt al codrului înverdit, de căldura rașei blănde de sōre, — de atâtea-or gândul lui se va înălța blând și umilit cu un profund sentiment de recunoscință către marea duh creator al întregii măreții, de care ne desfătam și care ne dă viață, — către Creatorul lumilor: Dumnezeu! Etă o nouă virtute isvorită din recunoscință: *frica lui Dumnezeu*, cea mai alăsa virtute a sufletului de creștin.

Iubirea de părinți, iubirea față cu educatorii noștri spiritali, iubirea de nēm și de patrie, loialitatea cetățenescă și frica lui Dumnezeu, — etă, iubită tinerime școlară, o serie întregă de virtuți cardinale, de podobe mândre ale sufletului, cari tōte din același loc isvorăsc, adevă din sentimentul de recunoscință.

Etă de ce vă dīo, iubitori elevi, din totă convingerea sufletului meu:

Pătrundă-se inimile vōstre fragede, iubii elevi, de aceste adevăruri, înzestrați-vē sufletele vōstre cu virtutea recunoscinței către toți binefăcătorii vōștri și o mângăiere dulce se va încuibă în inimile vōstre, o mulțămire senină, fericită și dușmană oricărui egoism, — er de altă parte îmbogăți-se va sufletul vostru cu o semă mare de virtuți nobile, cari prin podoba lor vē vor înălța și distinge pe voi totdeuna între omenii...

Der, mē veți întreba, de ce 'mi-am propus să vorbesc astăzi tocmai despre această temă? Au dōră lipsa de recunoscință a devenit o bōlă așa de generală la noi, în cât se impună o lecuire grabnică?

Nu, iubitori!... Nu ca se vē pun în vedere o virtute, ce ne lipsesc, am vorbit eu adl despre virtutea recunoscinței. Din contră. Am vorbit despre această virtute tocmai din cauza, că în diua de astăzi ea se manifestă chiar aci în sinul nostru, într'un act solemn și mare.

An de an absolvēză școlile noastre o serie de tineri, cari înzestrați cu testimoniile de maturitate plēcă 'n lumea largă se și agonisescă cualificațiunea superioară și specială pentru cariera, pe care și-au ales. Și din mulțimea aceasta de elevi absolvenți ai școlilor noastre, s'a găsit o serie de iubii elevi ai acestor școle, adl omenii cu distinse poziții sociale: preoți, profesori, ingineri, advocați, cari tocmai adl se împlinesc 10 ani de când au absolvat studiile gimnasiale și cari au ținut, ca din acest prilej festiv, să alerge din cele 4 unghiuri ale lumii românesce și să se adune cu pie recunoscință la sinul drag și cald al acestei școle, a acestei „alma mater“, care i-a crescut și i-a hrănit cu învățăturile sale părintesci.

Acest moment înălțator de nobilă recunoscință, de avēnt idealistic și de curată iubire nu pute se fie trecut cu vederea adl din acest loc, nu pute se nu vi-se arete vouē, iubii școlari, ca un exemplu viu și vrednic de urmat pentru toți.

Serbare de bucurie are adl fericita mamă, cinstita noastră școlă, când își revede o semă așa de distinsă din dragii ei fii de odiniōră. Și de aceea mē întorc acum către scumpii noștri foști elevi de odiniōră și în numele almei mater, la care cu inimă recunoscătoare au alergat, le dīc:

Stimați Domni! Dragii noștri elevi de odiniōră! Bine ați venit! Bine ați venit la școlă-mamă, care v'a liberat de sub ocrotirea brațelor sale iubitoare acum 10 ani!... Mersați în lume, luptat-ați luptă bună și adl muncii ca pioniri conșcii și neatârnați în ogorul vieții publice a nēmului românesc! Și în mijlocul laboriosei vōstre activități aminte v'ați adus de poesia senină a anilor de școlă; istoricul glas al strămoșescului „*torna, torna fratre*“ v'a făcut se mai revenii odată în acest loc, pentru-ca oprind din sbor pentru o clipă aripa grăbită a vremii, se petreceți în câteva clipe fericite din nou diile trecute de acum 10 ani, — diile — cari atât de adēnc și de drag v'i-s'au fiesat în inimă. Bine ați venit voi inimă pline de nobilă recunoscință; — prezența vōstră aci va fi și va rămâne o viie pilduire pentru inimile fragede ale tinerimei școlare, er pentru noi ceilalți un moment de românescă bucurie, căci intrupați prin venirea vōstră în chip viu și sensibil acea strămoșescă virtute a neamului nostru, care se exprimă în cuvinte: „*Românul ține minte!*“, cuvinte înspăimântătoare pentru cei-ce ne-au făcut reu, der nesfērșit de mângăioase pentru cei-ce ne-au făcut vr'un bine. Ați ținut minte, că școlii acesteia aveți se-i mulțămiiți în prima linie pentru aceea ce adl sunteți, ați ținut minte de iubirea cu care ea v'a ocrotit și crescut, ați ținut minte de învățăturile generose și românesce, ce ea v'a sădit în inimă, ați ținut minte de părinții vōștri sufletesci, de dascălii vōștri de odiniōră, și ați venit se sigilați această aducere aminte românescă, isvorită din inimile vōstre recunoscătoare, prin actul prezenței vōstre solemne aci!

Școlă-mamă tresaltă de bucurie la revederea vōstră și prin rostul meu vē mulțumesc pentru sentimentele de recunoscință, ce-i arētați! Școlă-mamă se înveselesce adl când vē vede, căci simte viu, că fii ei cari n'au uitat'o, au devenit în viață aceea, ce dēna prin multă muncă și stăruință a vōit, ca ei se devină! Școlă-mamă cu inima 'nduioșată Vē cuprinde în brațele sale și cu cugetul dureros la apropiata despărțire poftindu-vē tōtă fericirea ce vē doriți, vē dīce cu mângăioasă speranță 'n viitor:

„*Iubiților! La Revedere!*...“

Dați-mi voie se repet aceste cuvinte ale școlii noastre și se le adresez atât către stimatul public întrunit aci, cât și către toți ceilalți elevi ai noștri:

„*Iubiților! La Revedere!*“

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corōne, pe șese luni 12 corōne, pe trei luni 6 corōne, pe o lună 2 corōne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME Știri.

Oradea mare, 12 Iulie Adunarea convocată pe adl de Barabas s'a ținut în agitația generală a populațiunei. Când a luat cuvintul Barabas, aderenții lui Kossuth, cari erau de față în număr mare, l'au întrerupt strigând: Eljen Kossuth! Barabas nu și-a putut termina discursul și s'a retras la hotelul „Vulturul negru“, unde l'au urmat aderenții lui. S'a iscat bătaie între aderenții lui Barabas și Kossuth, apoi între liberali, și koșuthiști, și între socialiști și koșuthiști. A trebuit se intervină armata. S'au făcut mai multe răniri.

Viena, 13 Iulie. Ministrul comun de finanțe Kallay, a murit.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
recomandăție.)

Scrieri economice.

**Manual complet de agricultură
rațională**, de Dr. George Maior, profesor
de agricultură la școala superioară de Fer-
restrău și la Seminarul Nifon Metropol-
ital din Bucuresci. Cartea cuprinde patru
volume:

Vol. I. **Agrologia**, sên Agricultura
generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în
text. Carte didactică aprobată de On. Mi-
nister de Agricultură al României cu de-
cizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corône.

Vol. II. **Fitotechnia**, sên cultura
specială a plantelor, 38 côle de tipar cu
202 figuri în text. Carte premiată de Aca-
demia Română cu premiul Nasturel-Herescu
în sesiunea 1889. Costă 8 corône.

Vol. III. **Zootechnia**, sên Cultura ge-
nerală și specială a vitelor cormute, dim-
preună cu lănăria și lăptăria, 49 côle de
tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corône.

Vol. IV. **Iconomia Rurală**, sên or-
ganizațiunea și administrarea moșilor mari
și mici. Costă 8 corône.

Cartea d-lui prof. Maior se deose-
besce esențial de lucrările de acest fel
apărute până acuma în limba și literatura
română prin aceea, că este prima lucrare
completă pe tereea agronomiei în limba
noastră, care tratăză tôte caștiunile cele mai
mari ca și pe cele mici privitoare la agri-
cultura română din tôte șerile locuite de
Români, pe baza progreselor actuale ale
științei și tehnicei agricole moderne. Ea
ia serios concurența cu cele mai bune lu-
crări apărute până acum în limbile culte:
germană, franceză, etc.

Economia pentru școalele populare com-
pusă de Teodor Roșiu, învățator la școala
principala română din Lăpușul-Unguresc.
Edițiunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b.
porto.)

**Despre influința împrejurărilor asupra
acțiunilor și deprinderilor animalelor** de
Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck
de Panvite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de
Dr. George Maior, profesor de agricultură
și fost estimator expert la banca agricolă.
Motto: „Seras în țără seracă“. Eminescu.
Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ sên povestiri
economice despre grădinărit, economia căm-
pului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan
Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 60 b.
(+ 6 b. porto).

Insoțirile de credit împreunate cu
insoțiri de consum, de vëndare, de viieri,
de lăptari etc. Indreptare practică pentru
infințarea și conducerea de astfel de înso-
țiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a
trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii
rom. de agricultură d'n comit. Sibiiului.
Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto
20 bani.)

„Sfaturi de aur“, pentru sătenii ro-
mâni de tötă starea și etatea, de Aron Boca
Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de Ioan I.
Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru popu-
lul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e
de cel mai mare folos practic. Costă 50 b.
(plus 5 b. porto).

Vinuri din pôme, de Gr. Halip
prof. Este o carte în care se dau explicații

Memorii din 1848-49 de rus.
Moldova, fost prefect al Legianei III în
1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu,
studiu istoric-literar de Ioan Ra-
țiu, prof. ord. la preparandă din Blăși,
Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul
curat al acestui op se va contribui la for-
marea unui fond pentru Internatul prepa-
randial din Blăși.

**„Colonel David baron Urs de
Margina la Solferino și Lissa“**, inter-
esanta și eminenta conferență, ce a ți-
nut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger
în reuniunile militare dela Brașov și Si-
biu. Broșura conține și două portrete bine
reușite ale baronului Urs, unul din anii
de mai înainte, când încă era major, őr
altul din timpul mai recent; mai conține
și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea

mormântului eroului nostru. Prețul 80 b.
(plus 6 b. porto.)

**„Pentru memoria lui Avram
Iancu“**, speiul dat către ministerul de
interne D. Percezel prin d-l Dr. Amos
Frâncu în cauza fondului pentru monumen-
tul lui Iancu. Prețul este 1 corônă. În Ro-
mania 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vitezel“, tradițiunii, legende
și schițe istorice, de Ioan Pop-Rețeganul.
Cea mai completă scriere despre eroul
tradițiunii și istorisirii din tôte părțile,
pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani.
plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la őrte“.
Acesta este titlul unei noue cărți, ce
d-l Ioan Pop Rețeganul, cunoscut și me-
ritatul nostru scriitor popular, a dat lite-
raturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf
de Ihering traduce-re de Teodor V. Păcă-
țian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almășianu“, schițe bio-
grafice de Ioan Popea. Broșura acesta,
prezentă și multe momente de însemnă-
tate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

**„Țeranul român și ungur din
Ardeal“**, studiu psihologic popular de I.
Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

**Mănăstirea Putna în Bucovina de
Iraciie Forumbescu**. Prețul 20 b. (+ 3 b.
porto.)

Nr. 10348-1903.

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant
de administrator la casa de a-
manatare, precum și pentru ocupa-
rea a celor posturi, cari prin ocupa-
rea postului de administrator, even-
tual ar puté deveni în vacanță, pre-
cum sunt: postul de cassar la casa
de amanetare, postul de îngrijitor al
zălógelor amanetate și postul de ofi-
cial, pentru tôte acestea se escrie
concurs.

a) Emolumentele administato-
rului cassei de amanetare sunt:
salar anual 2000 cor., cinci ada-
ose de quinquenale a 100 cor., relut
de cuartir 400 cor;

b) pentru cassar: salar 1600 cor.
cinci adause de quinquenale a 100
cor., relut de cuartir 320 cor.;

c) pentru îngrijitorul zălógelor
amanetate: salar 1400 cor., cinci ada-
ose de quinquenale a 100 cor.; relut
de cuartir 280 cor.;

d) pentru oficial: salar 1200 cor.
cinci quinquenale a 100 cor., relut
de cuartir 240 cor.

Concurenții la aceste posturi au
să dovedescă:

- 1) etatea (atestat de botez);
- 2) moralitatea (atestat dela au-
toritatea polițiană);
- 3) aptitudinea fizică și spirituală
(atestat medical);
- 4) cultura de școlă (atestat școl.);
- 5) cualificațiune în socoteli (ate-
stat);
- 6) aplicațiunea de până acum
(atestat);
- 7) cunoscința limbilor germană,
maghiară și română (atestat).

Oficiantii cari vor să se în-
scrie la casa de amanetare sunt
obligati dela producerea scoti-
lor necesare.

Din contul se castă să se în-
scrie la casa de amanetare, castă com-
plicitate.

pelează la posul de administrator la
casa de amanetare și carele de pre-
sent are dreptul a pretinde se fie
pensionat cu leafa întregă după 30
de ani impliniți în serviciu, fie care
dic: trebuie se alătore pe lângă pe-
tiția de concurs și o declarație fă-
cută în formă de act juidic și de
înțelesul, că densusul pentru casul când
ar fi ales de administrator la casa
de amanetare, atât pentru sine cât
și pentru membri familiei sale în-
dreptățiți la pensiuie resignăle de a
mai putea aspira la drepturile ce i
le acórdă capitlul I al statutului de
pensiune și că se supune dispoziți-
unilor statutului de pensionare, cari

cuprind pensionarea numai după 40
de ani de zile impliniți în serviciu.
(Cap. II §)

Posturile de ocupat sunt impre-
unate cu obligamentul de a depune
și caștiune, iară caștiunea e egală
cu salarul de pe un an de zile; a-
cêsta caștiune are a se depune ina-
inte de depunerea jurământului și
inainte de intrarea în funcțiune.

Cererile de concurs provédute
cu documentele prescise au a se
inainta subsemnatului magistrat cel
mult până în 23 Iulie a. c. 12 ore din zi
Brassó, 25 Iunie 1903.

2-2.(1021) Magistratul arăde...

Frumos ca o Iacă
este un Teint delicat albi fin,
și o față fără pistrui și pete Spre a
obținé acesta să se spele în fie-care
zi cu **SAPUNUL**
„Lilienmilchseife a lui Bergmann“
(Marca: 2 mine.)
dela Bergmann & Co în Dresden și
Teutschen a/E.
Se capătă bucată cu 80 bani,
la Teutsch & Tartler și la farmacia
lui Roth în Brașov. 14-50
(980)

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai
bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTELE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURII.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri</p> <p>BILANȚURILE Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couvercle, în tolä mărimca-</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURILE CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, eta-
giul I, către stradă. — Prețurile moderate. — Co-
mandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabili din 1 Maiu st. n. 1903.

<p>Plecarea trenurilor din Brașov.</p> <p>Dela Brașov la Budapesta:</p> <p>I. Trenul mixt la ora 5-20 min. dimin. II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m. III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. séra. IV. Tr. accel. la órele 10-26 m. séra.</p> <p>Dela Brașov la Bucuresci:</p> <p>I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim. II. Tr. accel. la órele 5-14 m. dim. III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m. IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu). V. Trenul mixt la órele 6-50 séra.</p> <p>Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:</p> <p>I. Trenul de pers. la ora 5.19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9.18, cu Ciuc Gyimes și Ciuc-Szereda, la ora 10.45 min. a. m.) II. Trenul mixt la ora 8-40 min. a. m. III. Trenul de per. la ora 3- m. p. m.</p> <p>Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)</p> <p>I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m. II. Trenul mixt la ora 3-44 min. p. m. III. Trenul mixt la ora 9.47 m. séra. IV. Trenul mixt la ora 6-14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca și în serbători).</p> <p>Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:</p> <p>I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. II. Trenul mixt la óre 8-40 min. a. m. III. Trenul de pers. la ora 3- min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.</p>	<p>Sosirea trenurilor în Brașov:</p> <p>Dela Budapesta la Brașov:</p> <p>I. Tren accel. la órele 5-07 m. dim. II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim. III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m. IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. séra.</p> <p>Dela Bucuresci la Brașov:</p> <p>I. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m. II. Trenul mixt la ora 9-18 min. séra. III. Trenul pers. la ora 5- m. p. m. IV. Tren. de pers. la ora 7-41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal). V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra.</p> <p>Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:</p> <p>I. Trenul de persoane la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 8-20 II. Trenul de pers. la ora 1-53 min. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.) III. Trenul mixt, la ora 6-27 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)</p> <p>Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)</p> <p>I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim. II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m. III. Trenul mixt la ora 8-18 séra.</p> <p>Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:</p> <p>I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim. II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m. III. Trenul mixt la ora 6-27 min. séra. (Are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes.) IV. Trenul mixt la órele 10.05 m. séra.</p>
--	--